

Bílá nemoc (Karel Čapek)

1 První část.

druh: drama

žánr: tragédie (pochmurný průběh, smrt jedno z hlavních témat, příchod války, tragický konec)

téma: limity lidského poznání, lidských schopností; hrozba diktátorských režimů, co zmůže jeden člověk ve společnosti?

motivy: bílá skvrna, nemocnice, smrt, zkumavka, válka

zařazení výňatku do kontextu díla: ke konci díla, dr. Galén objevil lék na bílou nemoc a požaduje, aby byl uzavřen světový mír, odmítá léčit vlivné a bohaté lidi, aby je vydíral

časoprostor: čas ani prostor blíže neurčen, ale pravděpodobně někdy v budoucnosti jinak nemocnice, byt rodiny, náměstí, pracovna

kompoziční výstavba: chronologická s retrospektivními odbočkami; tři akty, čtrnáct obrazů, dramatický oblouk (na konci byla naděje, že by maršál nechal uzavřít mír, aby ho dr. Galén uzdravil, ale ten byl zabít – katastrofa)

2 Druhá část.

vypravěč: není

vyprávěcí způsoby: *-ich forma*

typy promluv: přímá řeč

jazyková stránka: v podstatě soudobá čeština

postavy: **dr. Galén**, velice šikovný doktor, vynalezl lék na bílou nemoc, ale nechce ji rozšířit, chce konec válek, protože byl jako lékař na frontě a musel ošetřovat nevinné lidi, tvrdohlavý, léčí jen chudé, protože ti s tím nemůžou nic dělat, v podstatě porušuje lékařskou přísahu, používá tuto situaci k vydírání a k dosažení svých cílů

Maršál, fanatický diktátor, potřebuje válčit za každou cenu, vidí v tom smysl svého života, smysl národa, ale musí být schopný, protože o svých názorech uvěřitelně přesvědčil veřejnost; lidské životy jsou mu lhostejné, až na jeho jediného kamaráda Krüga, který dostal bílou nemoc, jenže galén ho odmítá léčit; pořád nechce ustoupit z válek a uzavřít mír – to slíbí, až když nemoc dostane sám (nerovnost ve společnosti)

Krüg vydělává z války, vlastní závody na výrobu zbraní, neláme si s tím hlavu, nevidí to jako něco špatného, prostě to chápe jako svoji obživu, byznys, je věrný maršálovi (asi taky částečně protože díky němu má co prodávat)

profesor Sigelius jde mu jen o prestiž, ne o vědu, je pro něj důležité, aby objev proběhl na jeho ústavu, ale na druhou stranu když za ním Galén na začátku přijde, nechce mu poskytnout podmínky

rodina náhodná rodina nám v průběhu celé hry poskytuje pohled, názory, nálady průměrného obyvatele

názor: hra ukazuje, že ne vše je černobílé. Sám nevím, jestli mám dr. Galéna vnímat jako pozitivní, nebo jako negativní postavu. Za mě hezky napsáno.

kontext: Dělam si poctivé zápisky.

zdroje:

– ČAPEK, Karel. *Bílá nemoc*. Online. ? ?, ? Dostupné z: https://web2.mlp.cz/koweb/00/03/34/75/28/bila_nemoc.pdf. [cit. 2024-12-22].